

Sygn. akt: III AUa 1818/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska (spr.)

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r. w Łodzi

sprawy **C. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 22 października 2012 r., sygn. akt: VI U 1139/12,

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 1818/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lipca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił C. P. prawa do zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie od 9 stycznia 1982r. do 31 marca 1998r. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca miał ustalone prawo do świadczenia rolnego (renty i emerytury rolniczej), co w świetle art. 56 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wyklucza możliwość doliczenia zwiększenia. Nadto wskazał, że okres od 9 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1988r. i od 1 maja 1990r. do 31 marca 1998r. został przyjęty do uprawnień emerytury rolniczej od 1 sierpnia 2006r., a przed tą datą do renty rolniczej.

W odwołaniu od powyższej decyzji C. P. wniósł o jej zmianę, wskazując, że ZUS nie uwzględnił wszystkich okresów opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne rolników, gdyż doliczenie nie objęło okresu od 1 stycznia 1989r. do 30 kwietnia 1990r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Dodatkowo w odniesieniu do okresu od 1 stycznia 1989r. do 30 kwietnia 1990r. organ rentowy podał, że za okres ten wprawdzie wnioskodawca opłacił składki na ubezpieczenie społeczne rolników, jednakże okres ten nie został zaliczony do prawa i wysokości świadczenia z

KRUS, ponieważ w tym okresie odwołujący pracował zawodowo i nie powinien podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 października 2012r. Sąd Okręgowy w Płocku oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

Decyzją z dnia 9 grudnia 1997r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał C. P. od 2 grudnia 1997r. prawo do renty inwalidzkiej rolniczej, zaś od 1 sierpnia 2006r. prawo do emerytury rolniczej. Do jego wysokości uwzględniono okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 9 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1988r. i od 1 maja 1990r. do 31 marca 1998r.

Decyzją z dnia 8 września 2006r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w uwzględnieniu wniosku C. P. przyznał mu prawo do emerytury pracowniczej od 1 lipca 2006r.

Decyzjami z dnia 5 września 2006r. Prezes KRUS odmówił wnioskodawcy prawa do zbiegu świadczenia rolnego z pracowniczym i wstrzymał wypłatę emerytury rolniczej od dnia 1 września 2006r. ze względu na przyznanie wnioskodawcy przez ZUS prawa do świadczenia w większej wysokości niż dotychczas pobierane.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z 8 maja 2007 r. o zwiększenie rolne jego świadczenia emerytalnego pobieranego z systemu powszechnego za okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 9 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1988r. i od 1 maja 1990r. do 31 marca 1998r., organ rentowy w dniu 13 sierpnia 2007r. wydał decyzję odmowną z uwagi na to, że okres ten został przyjęty do uprawnień do renty i emerytury rolniczej. Odwołanie wniesione od powyższej decyzji wyrokiem z dnia 29 października 2007r. oddalił Sąd Okręgowy w Płocku (sygn. akt: VI U 1388/07). Apelację od tego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 12 maja 2008r. (sygn. akt III AUa 1247/07).

W dniu 26 czerwca 2012r. C. P. ponownie złożył wniosek o doliczenie do emerytury okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, do którego załączył wystawione przez KRUS zaświadczenie z dnia 25 czerwca 2012r. dotyczące okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu oraz wysokości opłaconych składek od 9 stycznia 1982r. do 31 marca 1998r.

W okresie od 8 września 1971r. do 31 sierpnia 1989r. i od 1 września 1989r. do 30 kwietnia 1990r. C. P. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C. w charakterze kierowcy.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest niezasadne. C. P. nie przysługuje prawo do zwiększenia rolnego określonego w art. 56 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, albowiem jest osobą mającą już ustalone prawo do emerytury rolniczej. Ponadto, odwołującemu zaliczono do rolniczego prawa i jego wysokości okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie, za który aktualnie domaga się zwiększenia, tj. za okres od 9 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1988r. i od 1 maja 1990r. do 31 marca 1998r. Natomiast okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989r. do 30 kwietnia 1990r., za który opłacono składki, nie został uwzględniony z uwagi na realizowaną w tym czasie pracę zawodową ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C..

W apelacji C. P. zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając błędne ustalenie stanu faktycznego i wnosząc o jego zmianę i zwiększenie emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Apelujący podniósł, że wbrew ustaleniom Sądu pierwszej instancji opartych na wyjaśnieniach organu rentowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił wszystkich okresów opłacania przez ubezpieczonego składek na ubezpieczenie społeczne rolników, gdyż doliczenie nie objęło wszystkich okresów podlegania ubezpieczeniu rolników.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie może odnieść skutku. Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym oraz w treści obowiązujących przepisów.

Przedmiot sporu pomiędzy stronami sprowadzał się do kwestii, czy w przypadku odwołującego, który miał ustalone prawo do świadczenia rentowego, a następnie emerytalnego z ubezpieczenia społecznego rolników, można zastosować instytucję tzw. zwiększenia rolno obecnie pobieranej przez ubezpieczonego – jako korzystniejszej, emerytury z ubezpieczenia pracowniczego.

Zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 – tekst jednolity z późn. zm.), jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe nie zostały uzupełnione okresami wymienionymi w art. 10, emerytura ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru przewidzianych dla części składkowej w przepisach, o których mowa w ust. 3. Jednakże zwiększenie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 5 art. 56).

Do dnia 31 grudnia 1988r. w prawie ubezpieczeń społecznych, w stosunku do osób, które pracowały i jednocześnie prowadziły gospodarstwo rolne, istniał obowiązek ubezpieczenia zarówno z tytułu podlegania ubezpieczeniu pracowniczemu, jak i z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego. Od dnia 1 stycznia 1989r. obowiązek ten ustał, o ile osoba prowadząca gospodarstwo rolne pozostawała w stosunku pracy w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie, albo była objęta innymi przepisami o ubezpieczeniu społecznym lub zaopatrzeniu emerytalnym.

Cytowany wyżej art. 56 ust. 4 ustawy emerytalnej stanowi zasadę, która ma w określony sposób „wynagradzać” okres podwójnego ubezpieczenia. Odnosi się ona do możliwości zwiększenia świadczenia, gdy okresów pracy w rolnictwie nie wykorzystano przy ustalaniu prawa do emerytury. Natomiast art. 56 ust. 5 określający, że zwiększenie rolno nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, stanowi wyjątek od tej regulacji. W konsekwencji adresatami normy z art. 56 ust. 4 są ubezpieczeni, którzy nie mają ustalonego prawa do świadczenia, a zatem mogą kształtować wysokość emerytury przez doliczanie odpowiednich okresów do podstawy wymiaru. Przepisu nie stosuje się do osób, które mają ustalone świadczenie z zabezpieczenia społecznego rolników.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że C. P. od 2 grudnia 1997r. nabył prawo do renty rolniczej, zaś od 1 sierpnia 2006r. prawo do emerytury rolniczej, której wypłatę zawieszono z uwagi na pobieranie od 1 lipca 2006r. emerytury pracowniczego, jako świadczenia korzystniejszego. Tym samym zgodnie z art. 56 ust. 5 ustawy emerytalnej nie przysługuje mu - jako osobie mającej już ustalone prawo do emerytury rolniczej - prawo do zwiększenia rolno. Wskazany w odwołaniu i apelacji okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 9 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1988r. i od 1 maja 1990r. do 31 marca 1998r. został wnioskodawcy zaliczony do rolno prawa i jego wysokości. Natomiast okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989r. do 30 kwietnia 1990r., za który opłacono składki, nie został uwzględniony z uwagi na świadczoną w tym czasie pracę ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C.. Ubezpieczenie pracowniczego wyprzedza bowiem ubezpieczenie rolno, co oznacza, że w pierwszej kolejności do prawa emerytalno – rentowego uwzględnia się okresy ubezpieczenia pracowniczego.

W związku z powyższym, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.

Sędziowie: Przewodniczący: